

krat, ko ji je odpadlo listje. In tako je tudi pri vinski trti; čem prej je odpadlo listje, tem manj so dorasle mladike; čem manj so pa dorastle mladike, tem težje prenašajo zimo in mraz. Zato opozarjamo naše vinorejce, da letos dobro pogledajo, ali so pozeble rozge ali pa očesa (popki).

Da je rozga pozebla, pozna se po barvi, ako se trta zareže z nožem. Če je znotranji les rujave barve, tedaj je rozga cela pozebla; ako je pa v sredini les zelen, ter se vidi, da je samo zunanji del pozebel, tedaj je mogoče, da še začnejo poganjati očesa, a vendar ni dobro, da se taka rozga obrezuje, ker lahko zaostaja v svojem razvitku in pozneje celo propada.

(Konec prih)

Sejmovi. Dne 14. marcija na Bregu v Ptujih in v Tržišah pri Slatini. Dne 15. marcija v Zdolah in dne 16. marcija v Poličanah (za svinje).

Dopisi.

Iz Rogatca. (O šoli.*) Naša župnija ima dve šoli; edno, trirazrednico v trgu, ki se je sozidala s pomočjo nemškega „šulvereina“, na kateri je v drugem šolskem letu že učni jezik nemški; druga, enorazrednica, se je preselila z dovoljenjem deželnega šolskega sveta iz pol ure oddaljenega Gaberja, dne 1. sušca tudi v trg. Uzroki selitve so bili ti-le: Lega šole v Gaberji je tako neugodna bila, da je morala dobra četrtinka otrok nemško šolo v trgu obiskovati, kar je stalo kmečko srenjo veliko denarjev; za tekoče šolsko leto plačuje šolskih stroškov v trg nekaj nad 100 gld. Šola v Gaberji je na samotni, in ker g. učitelj ni tam prebival, ter so bili otroci posebno od 12. do 1. ure sebi prepuščeni, bila bi se prav lahko kaka nesreča zgodila po otrocih med seboj, po pijancih, hudobnem človeku ali drugače. Hvala Bogu, da se nesreča ni zgodila med tem časom! Stroški za šolo pa so bili preveliki. Za najemščino se je plačevalo na leto 180 gld., gosp. učitelju za stanovanje na leto 137 gld. 50 kr. in g. katehetu za pot 40 gld., torej vkup 357 gld. 50 kr. reci: tri sto sedem in petdeset goldinarjev brez stroškov, ki vsako šolo še posebej zadenejo. Najbolj pa je verne može krajnega šolskega sveta to bolelo, da se je g. učitelj stalno branil, otroke vsaj enkrat v tednu po leti k šolarski meši pripeljati, med tem ko so tržke šolarje videli vsak terek in petek v cerkvi ter z radostjo poslušali, kako so se lepe pesmice mašne, na čast sv. Alojziju itd. iz njih sre povzdigovale k nebesom. Vrh tega so tudi ne-

marni stariši svoje otroke le slabo h krščanskemu nauku, ki se je vsako sredo razlagal, pošiljali, čeravno bi tem otrokom bil najbolj potreben; zgodilo se je celo, da eden fant, iz župnije sv. Roka, celo leto 1887 ni bil pri krščanskem nauku, čeravno je drugače šolo precej redno obiskoval. Vse to je napotilo krajni šolski svet, da je prosil, naj se preseli šola v Rogatec. Da bi se tem bolj varno postopalo, vprašal je pisec teh vrst lansko leto pri velikonočnem izpraševanju gospodarje posameznih okolic, kaka da je njihova želja zaradi preselitve v trg, da bi vedel potem v okrajnem šolskem svetu resnico poročati. Razun Jurija Bele in Šahenbeca so vsi pričujoči gospodarji rekli, da želijo šolo imeti v trgu, in tako je pisatelj tudi okrajnemu šolskemu svetu sporočal. Ko je deželni šolski svet preselitev dovolil za 2 leti, upajmo za zmiraj, iskal je krajni šolski svet v trgu stanovanje, pa stavljale so se mu take pogodbe, da jih ni mogel sprejeti in je toraj kupil hišo v trgu blizu cerkve za 4140 fl.; da se je hiša priredila za šolo in stanovanje učiteljevo, potrosil je 520 gld., in če načelnik Mikuš svoje vožnje in lesa, ki ga je dal, vkup za 120 gld., srenji daruje, stane popravilo 400 fl. in tedaj cela šola 4540 gld. Obresti od te svote bodo po 5 od 100 znašali 227 gld. Ker so dosedanji stroški znašali 357 gld. 50 kr., za naprej pa bi bili stroški 227 gld., prihrani si srenja na leto 130 gld. 50 kr. Davki in popravila pa bodo se lahko poplačali z najemščino, katero še srenja za ostale prostore dobi. Sedaj so se dali v najem za 84 gld. na leto, tako da ostane 130 gld. gotovega dobička proti poprej; in če srenja ostane pri dosedanjih plačilih za šolo, bode se šola v 25 do 30 let popolnoma plačala, ne, da bi bilo treba večjih naklad za to. Ker še spada tudi lep vrt zraven, bode imel g. učitelj tudi priložnost nekaj za sadjerejo storiti, za katero se dosedaj na obeh šolah ni toliko storilo, da bi bilo imena vredno. Ker ima vsaka dobra reč svojih sovražnikov, ne sme tudi tukaj nasprotnikov manjkati. Da so tržani nasprotniki, a ne vsi tržani, samo nekateri, temu se ne bo čudil, kdor pozna naše razmere; da pa ne vidijo, da bi bil v tej hiši krčmar ali trgovec, ako bi se ne bila za šolo kupila, to je čudno; saj vendar vsi tožujejo, da ni kupcev ne pivca! Imamo pa tudi na kmetih tacih, katerim ni nikoli prav, kar delajo pametni možje. Le njih modrost se mora svetiti. Le kar oni rečejo, to je prav, in pride jim tudi laž prav, če ne gre drugače. To pa ni prav!

J. T.

Iz Marenberga. (Zadušnice. Posojilnica.) [Konec.] Na žalost pa so to neki, ki delajo očitno mnenje. Slepa množica pa drvi in vpije za takimi možiceljni, da si sama ne ve, kaj in kako, kajti sama je prelena, da bi

* Zadnje število je bilo že vse v stavu, ko smo dobili ta dopis iz pošte in torej ni bilo več mogoče spraviti ga še v tisto. Ured.

stvar premišljevala a zraven tega še preneizobražena, da ne rečem, preneumna. Cela reč bila bi smešna, ko ne bi imela za Slovence včasih resnih nasledkov. Med temi razmerami se šopiri le vitez, hinavstvo, podtuha. Skratka vse njih vedenje podobno je vremenu v breznu. Zjutraj kaže ti najlepše lice, obeta ti lep dan, samo da te spravi od hiše. Kedar pa si na planem, kakor petelin na strehi, vse se obrne. Nebo se prevleče, — in brez „babje jeze“ izvestno ni. *) Vže menda bolje ne vedó! Enega takšnega je „pust“ odnesel. Kurent je pač zmirom dober. Le dobro spremljaj tega in kmalu še po drugega pridi! Sročén pot! Bilo bi škoda za njegovo zdravje, če ne bi od tod šel. Ko je prvokrat v gledal novo tablo z napisom slovenskim „Posojilnica“, tako lice je napravil, kakor če komu glista kaj napravi. Kar pljuvati je začel. Če mu vže zdaj tako hudo prihaja, ko vidi na ptuji hiši slovenski napis, o! kako bi mu še le bilo pri njegovem nemškem srcu, ko bi v gledal naenkrat nad hramom njegovega področja „o. kr. sodišče!“ Tedaj bi ga pa najbrž kar krč prijeli! Ali bi pa napel oči, kakor zadnjič neki tukajšnji purgar — mimogredé omenjeno: doma izpod nemške kape, iz nemške Ribnice na Pohorji — da bi mu lahko, kakor raku, odbil oči s palico. Pa naj napenjajo oči, naj pljuvajo, posojilnica napreduje lepo. Rešila je kmeta, katerega je hotel naenkrat od hiše spraviti človek, ne poznajoč usmiljenja pri posojevanju. Prometa ima vže „posojilnica“ črez 12 tisoč in je še le s 1. svečanom t. l. začela poslovati, to pa še v kraji, kar se narodnostne, slovenske zavednosti tiče, najbolj zapuščenim. Da je hotela tudi nasprotna stranka nekaj enakega storiti, je vže znano č. bralcem. „Hotela“ sem rekel, kajti zato si je kaso kupila že pred skoro tremi meseci. Tudi pravila ima. Dalje pa niso prišli. In za to tudi jaz, danes dalje ne pojdem!

Iz Oseka pri sv. Trojici v Slov. gor. (Smrtna kosa) je pokosila dne 14. febr. 78 let staro mater Ano Čuček. Rodila se je l. 1811 v Oseku, omožila leta 1835 in vdova je postala leta 1860. Imela je petero otrok in trudila se je za-nje, kakor poštena vdova s krščansko izrejo, ali tudi za posvetno premoženje je svojim pridnim otrokom skrbela. Dne 16 febr. t. l. je bil slovesni sprevod in ljudstva se ga je vdeležilo precejšnje število. Bog daj rajni materi večni mir in pokoj, večna luč jim sveti naj!

Iz Hajdinja. (Nasprotovanje.) Naša precej velika župnija se deli v tri občine: Slovenja ves, Hajdinj in Breg. Prva in največja občina je Slovenja ves, v njej prebivajo pravi iskreni Slovenci in vrli narodnjaki. Živeli! Oni so voljni vsako potrebno napravo takoj

*) „Babja jeza“ imenuje se v kraji pisčevim droben dež, ki spomladi gre, kedar tudi soince sije.

storiti, in zasluženó plačilo hitro plačati. — V občini Hajdinj in Breg pa je neka čudna zmes, ker je nasproti vsakaterim potrebnim napravam. Ko se je pred večimi leti ograja ali plot okoli pokopališča podrla, nasadilo se je gabrinje, namenilo je biti živi plot; pa nekaj časa je rastlo in zelenelo, ali ker je zemlja preveč kamenita, se je gabrinje večidel posušilo. — In postaviti bi se moral nov plot, toda kdo ga bo postavil? Našli so se taki nasprotniki, ki so rekli, da morajo č. g. župnik ograjo napraviti; oni pa so rekli, da ograje niso našli ter je tudi ne bojo postavili. Ko je potlej od vis. namestajše prišlo, da morajo občine ograjo napraviti, brž so nasprotniki ugovor ali rekurz napravili zoper č. g. župnika. — Ko se je prostovoljna zbirca g. organistu prepovedala, so ti nasprotniki tudi rekli, da ga morajo neki č. g. župnik plačati. Bile so potem že dve obč. seji zavoljo g. organista, pa nobenokrat niso ničesar napravili, ker nasprotniki nočejo ničesar privoliti za nedeljsko in prazniško orgljanje. Želeti bi torej bilo, naj bi storili, kar je prav, in dali, kar komu gre. Dosti se je že pri nas pripravilo, naj bi se še leto v kratkem, potem pa bo mir. In kdo je kriv, da se še ni naredilo? Tega so krivi vsi tisti, kateri preveč po nemškutariji dišijo in nočejo spoznati, da živijo na slovenskih tleh, in da vživajo kruh, ki jim ga slovenska zemlja rodi. Naj si zapomnijo besede, ki se glasijo: „da sam sebe v obraz bije, kdor duhovnikov ne spoštuje.“

Iz Ponikve. (Rana smrt.) Te dni smo pokopali Antonijo Zdovšek, roj. Kos, ona se je bila v Vojniku rodila in se je omožila na Ponikvi pri Poličanah. Bila je blaga, dobra in usmiljena žena, posebno do ubogih, rada jim je pomagala, ako je le mogla. Bila je rajna naslovečem glasu, prej samica in zdaj oženjena, slovela je v Vojniku in drugih sosednih farah, posebno ker je bila čedna in vrle postave, da ji ni bilo enake. Rajna je bila dobra sosedka, z nikomer se ni prepirala ter je vedno v miru živela, saj se je pa to tudi videlo na dan nje pogreba pri obilnem številu ljudi, ki so jo spremljali. Na stotine jih je bilo, tudi zamorem reči, cela Ponikovska fara je žalovala za-njo, vreme je bilo slabo, vendar pa to nič ni ljudi zadrževalo. Naj v miru počiva in zemlja ji bodi lahka!

V. K.

Od sv. Lovrenca na Koroški železnici. (Naša veselica; grda laž.) Naše kmečko bralno društvo je imelo dne 27. prosinca svojo veselico. Ona se je prav sijajno izvršila. Vdeležilo se je je prav veliko odlične gospode iz trga in okolice. Samo piscu „Mrb. Ztg.“ je neki bilo premalo ljudi. On že vsakokrat z vsemi štirimi čaka na našo veselico, pa ne da bi se je udeležil (saj nam ga tudi ni potreba), tem-

več da more zopet laži trositi in pisariti v svoji preljubi tetki. On namreč piše, da so bili trije duhovniki in pa sedem kmetov, drugi pa sami taki, ki zastoj jedó in pijejo, ali, kakor on pravi, „šmarocarji“. Ali to je grda laž, to ti je tedaj prava nemčurska kultura. Mi mu pa samo to povemo, naj raji sam na-se gleda: kdor druge kake slabosti dolži, ta je rad tudi sam tiste kriv. Ali pa si ti, „pisatelj“, že za nas kje plačeval? Ti si mogel menda zvu-naj, za kakim oknom sline cediti in pa gledati, kako smo se mi po svoje razveseljevali, zato nisi nič očal seboj prinesel, tedaj pa nisi dobro videl, da si vse tako narobe našrabantal v svojo „tetko.“ — Mi se bomo pa še zmiraj po svoje razveseljevali, naj naši nasprotniki lažejo, govorijo in pišejo, kar hočejo. Vselej se bomo držali gesla, „ne vdajmo se!“ Vse za vero, dom in za cesarja! T. P.

Iz Stavešinee blizu Radgone. (Občinska volitev.) K nam je pridružena tudi manjša občina Očeslavka. Kakor skoro povsod, bile so tudi pri nas volitve v obč. zastop in sicer že dne 26. januarija, ali s tisto volitvo nismo mogli biti zadovoljni, zato smo vložili ugovor zoper njo in blagorodni g. okrajni glavar so nam volitvo spet raspisali in ta se bo vršila na željo večine volilcev dne 25. mar-cija. Volilci, sedaj pa pozor! Ni vse eno, kdo da ima v občini oblast v rokah. Volilci, v Vaših rokah je moč, da spravite v občinski za-stop moč, kateri bodo za Vaš blagor se trudili. Pridite tedaj vsi tisti den, in ne recite: brez mene bodo že opravili! Pokažite, da se zavedate svoje dolžnosti in pravice! Vsak naj stori svojo nalogo, volimo složno in zmaga je naša. Bog in narod! Franjo Kavčič, posestnik.

Iz Ljutomera. (Ne volja.) Vdeležitev pri volitvi g. dr. Kokoschnegg je bila tukaj taka, da volilci niso mogli dolgo časa sestaviti volilne komisije zbog malega števila vdeležencev. Iz-med 90ih volilcev jih je prišlo samo 25 volit. Med temi pa je bila cela jedna tretjina c. k. uradnikov pod vodstvom našega c. kr. okr. glavarja. On je torej s tem krdelom prihitel vladni opoziciji na pomoč. Res ne vemo, kako bi si to tolmačili! Mi tržani sami ob sebi bi se že nekako med seboj pogodili in povavnali; a drugi so kakor se vidi, kateri vzdržujejo tukaj med nami nesporazumljenje in nemir, ka-terega si želi Nj. veličanstvo naš presv. cesar imeti odstranjenega. Kaj pač poreče k temu g. mi-nister notranjih zadev? Med c. k. urednike se je pridružil tudi naš novi advokat g. dr. Na-meznik, ki je prišel k nam iz Radgone, da bi se omastil od slovenskih žuljev. Tega gospoda nam bode treba obdržati si pred očmi.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Iz razprav, ki se vrše sedaj v drž. zboru, posname človek lahko, da stoji ministerstvo grofa Taaffe na trdnih tleh, ali le-ta niso toliko v drž. zboru, kolikor drugje, na najvišjem mestu. Od leve in desnice se zaganja večji ali manjši vihar va-nj, ministerstvo pa se zmeni le malo za to „viharja silo.“ Najbolje nam kaže to, kakor grof Taaffe odgovarja na razne govore gg. poslancev: hladno, skorej kakor oče svoji nestrpljivi deci. — Mesto Dunaj išče posojila, nič več, kakor 7 milj. mu bode treba! — V Gradcu se snuje „nemško ljudsko društvo“ in se raztegne s ča-som čez celo Štajarsko. No, tega društva je pač velika potreba, ali že mar nima skorej vsaka vas kje kacega „nemškega“ društva? — Po nemškem Štajarji klati se par babur ter prodaja podobe, ki žalijo vsacega, kdor ni ka-tolik samo — v krstnih bukvah. Upamo, da pridejo babnice poprej gosposki v roke, kakor se priklatijo doli do nas. — Zoper volilni red za Koroško, kakor ga predlaga dr. Frjančič v drž. zboru, ugovarja „bauernbund“, češ, da ugaja doslenji red dobro. Se ve, da ugaja, toda le — liberalcem, nemškutarjem; konservativcem, slov. kmetom pa jemlje vse upanje, da dobé kedaj svojih drž. poslancev. — Nek podučitelj v koroških Tinjah je očitno tajil Boga in so ga sedaj dali že vendar-le iz službe. — Umrli je v Ljubljani sloveči nemškutar, K. Dež-man. Svoje mlajše dni je bil Slovenec, pozneje pa se ga je lotila nemškutarija in držala ga je do konca v svojih krempljih. — „Slov. društvo“ v Ljubljani je za Kranjsko to, kar je naše v Ma-riboru za Štajarsko. Škoda, da so se možje že sprli, še predno se je društvo ustanovilo Tega pa je bil kriv, kakor se kaže, osnovalni odbor društva. No mogoče, da se popravi razpor k malu in brez škode za dobro stvar. — Mesto Gorica ima križ s svojim pokopališčem, ker je preveč vlage v njem, ali starešinstvo se ne more zjediniti v tem, kako je tu pomoči. Starešine kažejo se tudi v tem prašanji preveč v svoji laški krvi. — V Trstu so zaprli trgovca I. Borla, ker leti sum na-nj, da je ubil v Tu-rinu neko žensko ter ji je veliko denarja od-nesel. Mož pa ima še več drugih pregreh na svoji vesti. — Jugoslovanska akademija zna-nosti priredi dne 15. junija veliko sejo v Za-grebu, to pa, da slavi spomin 500-letnice bitke na Kosovem polji. Tistokrat je potokla turska vojska vojsko srbskega cara Lazarja. — Madjarski listi so raznesli glas, da se pri-pravlja nekaj naše vojske za to, naj prestopi brž ko brž čez mejo v Srbijo. To bi bilo Mad-jarom pač po volji, ali naše cesarstvo ima doma dovolje dela, ni mu treba, da si ga išče v tuji deželi. Na vsem glasu torej tudi ni nič resnice